

UDKAST

24. februar 2011
J.nr. 2301/1199-0014
Ref. rvn
Forsyning og vedvarende energi

Side 1/6

Udkast til vejledning om nye regler i tilslutningsbekendtgørelsen

Indledning

Energistyrelsen har udstedt en ny bekendtgørelse om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg (tilslutningsbekendtgørelsen).

Der er foretaget ændringer i forhold til bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 (den gamle tilslutningsbekendtgørelse) i anledning af ikrafttrædelse af nye regler om bindingsperiode og opsigelsesvarsel i lov om visse forbrugeraftaler (lov nr. 451 af 9. juni 2004, som ændret ved lov nr. 492 af 12. juni 2009).

Derudover har Ådum-sagen, en sag om forblivelsespligt til Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a. (Energiklagenævnets afgørelse af 27. juli 2009, j.nr. 1021-230), gjort Energistyrelsen opmærksom på, at der er behov for tydeliggørelse af den gamle tilslutningsbekendtgørelses fritagelses- og dispensationsmuligheder.

Endvidere er der foretaget mindre ændringer (bl.a. i forbindelse med DIADEM-projektet) og opdateringer af bekendtgørelsen.

Hovedprincipper for tilslutningspligt

Tilslutningsbekendtgørelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at pålægge ny og eksisterende bebyggelse tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Når en bebyggelse allerede bliver forsynet fra det kollektive varmforsyningsanlæg, medfører et påbud om tilslutningspligt, at bebyggelsen skal forblive tilsluttet anlægget. Det kaldes også forblivelsespligt. Som udgangspunkt skal dem, som har fået et påbud om tilslutningspligt, senest tilslutte sig den kollektive forsyning efter 9 år. For dem, der allerede er tilsluttet, gælder påbuddet om forblivelsespligt dog med det samme.

En beslutning om at pålægge en ejendom tilslutningspligt indebærer ikke, at ejendommen skal tilsluttes fysisk. Et påbud om tilslutningspligt indebærer heller ikke en aftagepligt fra det kollektive varmforsyningsanlæg. Et påbud om tilslutningspligt indebærer derimod kun en forpligtelse til at bidrage økonomisk til anlægget. Dvs. at man kan blive forpligtet til at betale tilslutningsafgiften, som er et engangsbeløb, og de såkaldte faste årlige afgifter.

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Tlf 33 92 67 00
Fax 33 11 47 43
E-mail: ens@ens.dk
www.ens.dk

Ekspeditionstid:
Mandag-torsdag 8.30-16
Fredag 8.30-15.30
CVR-nr. 59 77 87 14
EAN-nr. 5798000020009

Renée van Naerssen
Tlf dir 3392 6841
rvn@ens.dk

Reguleringen indeholder flere fritagelses- og dispensationsmuligheder. Der er fritagelsesmuligheder for eksisterende bebyggelse, f.eks. for bebyggelse, som er indrettet med et vedvarende energianlæg. Eksisterende lavenergibygninger kan heller ikke kræves tilsluttet, mens nybyggeri, der opføres som lavenergibyggeri har krav på dispensation. Desuden kan folkepensionister kræve en dispensation fra tilslutningspligten. Kommunalbestyrelsen har derudover mulighed for at give dispensation i særlige tilfælde.

Når man har fået en fritagelse eller dispensation fra tilslutningspligten, skal man ikke længere bidrage til anlægget, såfremt betingelserne for opsigelse i øvrigt er opfyldt. Der kan f.eks. gælde et opsigelsesvarsel eller en minimum bindingsperiode til anlægget. Desuden er der i varmesektoren praksis for at opkræve en udtrædelsesgodtgørelse ved opsigelsen. Ved udtrædelsesgodtgørelsen betaler man for sin del af restgælden i anlægget således, at varmepriserne for de tilbageblivende forbrugere ikke stiger på grund af opsigelsen.

Ændring i anledning af forbrugeraftalelovens regler om bindingsperiode og opsigelsesvarsel

Med ændringen af forbrugeraftaleloven i 2009, fremgår det nu af forbrugeraftalelovens § 25, stk. 1, at en forbruger kan opsiges en aftale om løbende levering af varer eller tjenesteydelser med 1 måneds varsel, når der er gået 5 måneder efter aftalens indgåelse. Forbrugeraftalelovens § 25, stk. 1, finder anvendelse, medmindre opsigelsesvarslet er reguleret i eller i medfør af anden lovgivning, jf. forbrugeraftalelovens § 25, stk. 2.

Reglerne om tilslutningspligt er en eksisterende undtagelse til forbrugeraftalelovens bestemmelse om opsigelsesvarsel og bindingsperiode. Ejere af bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt til den kollektive varmforsyning, kan opsiges deres levering, men skal efter den gamle tilslutningsbekendtgørelses § 7, stk. 1, nr. 1, alligevel betale de faste afgifter til den kollektive forsyning, også efter opsigelsesterminen er udløbet. Forbrugeraftalelovens nye regler om maksimum opsigelsestermin i udhuler imidlertid kommunalbestyrelsens mulighed for at pålægge forblivelsespligt, idet en forbruger, med det korte opsigelsesvarsel på 1 måned, kan nå at opsiges varmeleveringsaftalen inden forblivelsespligten bliver pålagt.

Forblivelsespligt indebærer, at en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, bliver forpligtet til at forblive tilsluttet dette. En afgørelse om forblivelsespligt skal efter forvaltningslovens § 19 sendes i høring til forbrugerne. En høringsperiode varer som regel 2 til 4 uger, men der går ofte længere tid inden kommunalbestyrelsen træffer endelig afgørelse om et tilslutningsprojekt.

Problemet opstår kun i forhold til forblivelsespligt, idet en beslutning om forblivelsespligt får virkning med det samme. En beslutning om tilslutningspligt for bebyggelse, der ikke allerede er tilsluttet den kollektive forsyning, kan som udgangspunkt først få virkning efter 9 år. Ved at opsiges varmeleveringsaftalen inden forblivelsespligt bliver pålagt, kan man således udskyde tilslutningsforpligtelsen med 9 år.

Forblivelsespligt antages at være et mindre indgribende styringsmiddel end tilslutningspligt for bebyggelse, der ikke var tilsluttet i forvejen. Derfor sikrer den nye tilslutningsbekendtgørelse, at kommunalbestyrelsen fortsat kan anvende dette styringsmiddel. Når et forblivelsesprojekt er sendt i høring, kan opsigelse af en varmeleveringsaftale, jf. tilslutningsbekendtgø-

relsens § 11, stk. 2, ikke få virkning, før kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om projektet. Opsigelsen vil dog kun kunne sættes i bero i højst 12 måneder efter projektet er sendt i høring. Dette må antages at give kommunalbestyrelsen en rimelig tidsperiode til at behandle projektet inden for.

En opsigelse, som fjernvarmeværket modtager i den periode, hvor opsigelsen ikke kan få virkning, vil kunne have effekt efter perioden er udløbet, såfremt:

- forblivelsesprojektet ikke bliver godkendt, eller
- den pågældende bygning har fået fritagelse/dispensation, og
- betingelserne for opsigelse (opsigelsesvarsel, bindingsperiode og evt. udtrædelsesgodtgørelse) i øvrigt er opfyldt.

Udsættelse af opsigelsens virkning efter § 11, stk. 2, ændrer ikke på eventuelle krav ift. opsigelsesvarsel/bindingsperiode og vurderingen af, om disse krav er overholdt. Ved vurdering af, om opsigelsesvarsel og bindingsperiode er opfyldt, skal perioden, hvor opsigelsen er sat i bero, således tælles med.

Tydeliggørelse af fritagelsesmuligheder i anledning af Ådum-sagen

I Ådum-sagen er der rejst spørgsmål om, hvorvidt tilslutningsbekendtgørelsens fritagelsesmuligheder gælder ved påbud om forblivelsespligt. Energiklagenævnet har udtalt følgende i sagen:

“Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse vejledende, at såfremt en ejendom allerede forsynes fra en kollektiv forsyning, betyder en pålagt tilslutningspligt, at ejendommen skal forblive tilsluttet (forblivelsespligt). Forblivelsespligt er således tilslutningspligt, og tilslutningsbekendtgørelsens regler om fritagelse fra tilslutningspligten finder derfor fuldt ud og direkte anvendelse ved forblivelsespligt[...].”

For nogle af fritagelsesmulighederne giver det imidlertid ikke mening at gøre dem gældende ved påbud om forblivelsespligt. Det gælder f.eks. fritagelsesmulighederne for bygninger, der forsynes med elvarme, og for bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække.

Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer vil være uforholdsmæssig bekostelig, kan ikke kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg. Hvis man frivilligt har tilsluttet sig alligevel, vil det ikke give mening, hvis man kunne påberåbe sig bestemmelsen ved et påbud om forblivelsespligt. Når investeringen i tilslutningen én gang er foretaget, er hensynet bag denne fritagelsesmulighed ikke relevant i forhold til pålæg om forblivelsespligt.

Det samme gælder fritagelsesmuligheden for bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække. Disse bygninger kan heller ikke kræves tilsluttet. Hvis ejeren har besluttet at tilslutte bygningen på trods af, at den påregnes nedrevet, er hensynet bag fritagelsesmuligheden ikke relevant i forhold til pålæg om forblivelsespligt.

I den nye tilslutningsbekendtgørelse er fritagelsesmulighederne ved påbud om forblivelsespligt derfor indskrænket. Bygninger, hvor omstillingen er uforholdsmæssig bekostelig, og

bygninger, som påregnes nedrevet inden for en kortere årrække, men som allerede er tilsluttet den kollektive varmforsyning, kan ikke få en fritagelse fra et påbud om forblivelsespligt.

Fritagelsesmuligheder for bygninger, som er indrettet med vedvarende energianlæg eller som forsynes med overskudsvarme, samt fritagelse for sommerhuse m.v. og eksisterende lavenergibygninger er uændret i forhold til den gamle tilslutningsbekendtgørelse. Dvs. at disse bygninger ikke kan kræves tilsluttet, uanset om der er tale om et påbud om tilslutningspligt eller forblivelsespligt. For disse bygninger vil den kollektive forsyning som regel være en supplerende varmekilde. Det bør derfor være muligt for ejere af disse bygninger at opsiges varmeleverancen, f.eks. når de faste afgifter bliver for høje i lyset af, at varmen ikke bruges som primær varmekilde. Hensynet er derfor stadig relevant i forhold til disse fritagelsesmuligheder.

Hvor der i tilslutningsbekendtgørelsen er tale om tilslutningspligt, skal det efter Energiklagenævnets praksis fortolkes som både tilslutningspligt for bygninger, som ikke allerede er tilsluttet og forblivelsespligt for bygninger, som allerede er tilsluttet. Kommunalbestyrelsen skulle således efter den gamle tilslutningsbekendtgørelse – som anført i Energiklagenævnets afgørelse – give dispensation til folkepensionister såvel fra forpligtelsen til at tilslutte sig som fra forpligtelsen til at forblive tilsluttet. Dette ændrer den nye tilslutningsbekendtgørelse på.

Dispensationsmuligheden for folkepensionister har sin baggrund i forslaget til ændring af lov om varmforsyning af 31. maj 2000. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at: *“Endelig skal der med udgangspunkt i de allerede gældende bestemmelser for tilslutningspligt, jf. varmforsyningslovens § 12, stk. 1 og 2, fremover være mulighed for at undtage særlige befolkningsgrupper fra tilslutningspligten, idet de nævnte bestemmelsers ordlyd i øvrigt ikke ændres. Kriterierne for denne undtagelse vil blive udarbejdet i en bekendtgørelse og sigte på fritagelse af f.eks. folkepensionister.”*

Af bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 6, fremgår det endvidere, at: *“Endelig vil bestemmelsen finde anvendelse på de situationer, hvor tilslutningen er forbundet med betydelige omkostninger for forbrugerne, og/eller hvor de løbende udgifter efter tilslutningen vil ligge over de hidtidige opvarmningsudgifter, og hvor der derfor er behov for at mindske de økonomiske følgevirkninger i forbindelse med en tvangstilslutning.”*

Af bemærkningerne fremgår det således, at folkepensionister skal have mulighed for at vælge en anden forsyning, når der er betydelige omkostninger forbundet med at blive tilsluttet, eller, når de løbende udgifter forbundet med tilslutningen til den kollektive forsyning vil ligge over de hidtidige opvarmningsudgifter. Det må antages, at det er en vurdering, der skal træffes senest på tidspunktet, hvor folkepensionistens ejendom skal tilsluttes.

En person, der er folkepensionist på tilslutningstidspunktet (dvs. tidspunktet, hvor fristen for at tilslutte sig er udløbet, og der er forsyningsmulighed fra anlægget) havde efter de gamle regler mulighed for at få dispensation, også i tilfælde, hvor tilslutningsafgiften ikke er betydelig, eller de løbende udgifter er lavere end de hidtidige opvarmningsudgifter. Dette ændrer den nye tilslutningsbekendtgørelse ikke på. Kommunalbestyrelsen skal således give dispensation til folkepensionister, når de søger om det.

I den nye tilslutningsbekendtgørelse er det dog tydeliggjort, at der kun kan gives dispensation fra en tilslutningspligt for bebyggelse, der ikke allerede er tilsluttet den kollektive forsyning.

Hvis en folkepensionist én gang har tilsluttet sig den kollektive varmforsyning, kan han eller hun således ikke fravælge den kollektive forsyning med hjemmel i § 17, stk. 2, når kommunalbestyrelsen pålægger forblivelsespligt.

Tekniske ændringer og opdateringer

Den nye tilslutningsbekendtgørelse indeholder enkelte mindre tekniske ændringer og opdateringer. F.eks. er reglerne om det tidspunkt, hvorfra fristen på 9 år for tilslutning af eksisterende bebyggelse regnes, ændret i forbindelse med projektet DIADEM. DIADEM er en forkortelse for 'Digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel'. Projektet ledes af Erhvervs- og Byggestyrelsen og omfatter indførelse af forpligtelser for kommunerne til at lægge bl.a. oplysninger om tilslutningspligt på PlanSystem.dk. Projektets formål er at facilitere ejendomshandel. I den forbindelse har der været behov for oplysning af en konkret dato, hvorfra tilslutningspligten gælder i et givent område.

Efter de gamle regler skulle der regnes fra tidspunktet, hvor ejendommens ejer har modtaget kommunalbestyrelsens meddelelse om, at ejendommen er pålagt tilslutningspligt. Det kan være forskelligt fra ejendom til ejendom. Derfor knyttes fristen for tilslutning i den nye tilslutningsbekendtgørelse til den dato, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om at pålægge tilslutningspligt. På denne måde bliver den dato, hvornår tilslutning senest skal finde sted, den samme for alle ejendomme i et givent område. Af samme grund fastlægges det i den nye tilslutningsbekendtgørelse, at forblivelsespligt får virkning fra tidspunktet, hvor kommunalbestyrelsen har givet påbud herom.

Forhold til ændrede byggeregler for lavenergibyggeri (BR10)

Efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3, har ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger, krav på dispensation fra tilslutningspligt. *Ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger*, defineres i bekendtgørelsen som: "Bebyggelser, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for deres opførelse til lavenergibygninger opfylder de gældende klassificeringskrav til lavenergibygninger i Bygningsreglementet". *Bygningsreglementet* defineres i bekendtgørelsen som: "Bygningsreglement 2008 med senere ændringer samt herefter kommende bygningsreglementer".

I bekendtgørelse nr. 810 af 28. juni 2010 om offentliggørelse af bygningsreglement 2010 (BR10) er energikravene skærpet. Efter de nye regler skal alt nybyggeri fra 1. januar 2011 opfylde energikrav, som svarer til det, der efter Bygningsreglement 2008 (BR08) kaldes lavenergiklasse 2, men som efter BR10 er blevet til standardbyggeri efter rammen. Lavenergibyggeri kaldes i BR10 "energiklasse 2015".

Fra BR10's ikrafttrædelse den 30. juni 2010 er således alene ny bebyggelse, der opføres efter BR10-kravene for energiklasse 2015, fritaget fra tilslutningspligten, jf. § 17, stk. 3.

Når visse forudsætninger er opfyldt, tillader § 3, stk. 4, i BR10 dog, at en bygning bliver opført efter reglerne i BR08 også efter den 30. juni 2010. Når en bygning, jf. § 3, stk. 4, i BR10, bliver opført efter regler i BR08, vil denne bygning have krav på dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3, når det kan dokumenteres, at bygningen er en lavenergibygning efter BR08. Dvs., at både lavenergiklasse 1 og 2 har krav på dispensation.

Kommunalbestyrelsen skal meddele dispensationen ved meddelelse af byggetilladelsen.

Det bemærkes i øvrigt, at et større byggeri, der opføres efter reglerne i BR10, stadig kan være forpligtet til at tilslutte sig den kollektive varmforsyning efter reglerne for brændselsvalg ved projekter for blokvarmecentraler, jf. §§ 18-20 i bekendtgørelse nr. 1295 af 13. december 2005 (projektbekendtgørelsen). Efter disse regler skal blokvarmecentraler i kollektiv forsynede områder forsynes med kollektiv forsyning. Når en blokvarmecentral ligger i nærheden af et kollektivt forsynet område, skal området som regel udvides til at forsyne blokvarmecentralen, medmindre dette ikke er samfundsøkonomisk fornuftigt. En blokvarmecentral er efter projektbekendtgørelsens § 2, nr. 3, en varme- eller kraftvarmecentral, der er etableret i forbindelse med et større byggeri, hvis formål er at forsyne en lukket kreds eller et forudbestemt antal brugere med energi til bygningers opvarmning eller forsyning med varmt vand. Det handler om et stort byggeri (en stor bygning eller flere bygninger) med en samlet varmekapacitet på over 0,25 MW. Forpligtelsen efter projektbekendtgørelsen til at tilslutte sig den kollektive forsyning gælder også, når varme- eller kraftvarmecentralen ikke er etableret endnu. Det er nok, at der er tale om et stort byggeri, som ville kræve et anlæg med en kapacitet over 0,25 MW til at forsyne dette. Hvis byggeriet består af flere bygninger skal det desuden vurderes, om det er samfundsøkonomisk mest fornuftigt, at bygningerne aftager varme fra samme vandbårne system.

I forbindelse med planerne om at indføre en strategisk energiplanlægning i kommunerne, vil Energistyrelsen i 2011 gennemføre analyser, som skal tilvejebringe et grundlag for generelt at vurdere den samfundsøkonomisk bedste forsyningsform – individuelt eller kollektivt – for nybyggeri, der opføres i henhold til BR10-reglerne. Disse analyser kan give anledning til at ændre på reglerne om tilslutningspligt for nybyggeri.